

ВПЛИВ МІГРАЦІЇ НА ДОСЯГНЕННЯ БОРЦІВ

Латишев Микола^{1(ABCDEF)}, Бойченко Наталя^{2(BCDEF)}, Шандригось Віктор^{3(ABCDE)},
Тропін Юрій^{2(ABCDE)}, Старіков Володимир^{4(CDE)}, Григорович Олександр^{4(CDE)}

¹Київський університет імені Бориса Грінченка, м. Київ, Україна

²Харківська державна академія фізичної культури, м. Харків, Україна

³Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира
Гнатюка, м. Тернопіль, Україна

⁴Національний університет водного господарства та природокористування,
м. Рівне, Україна

Внесок автора:

А — концепція та дизайн дослідження; В — збір даних;

С — аналіз та інтерпретація даних; D — написання статті;

Е — редагування статті; F — остаточне затвердження статті

Анотація

Актуальність. Сучасному соціуму властиві перманентні великомасштабні перетворення, що тягнуть за собою трансформацію соціальних інститутів. На хід процесу інтернаціоналізації професійного спорту істотно впливає економічний чинник. Ставши важливим елементом міжнародних відносин, спортивна міграція допомагає реалізувати гуманітарний та культурний діалог між країнами та народами.

Мета дослідження: визначити основні тенденції міграційних процесів у олімпійських видах боротьби та їх вплив на досягнення спортсменів.

Матеріал і методи дослідження. Було проаналізовано кар'єри учасників чемпіонатів світу 2018 та 2019 років зі спортивної боротьби (загалом 28 кар'єр борців-мігрантів). З метою визначення основних шляхів розвитку спортсменів проведено аналіз віку та результатів досягнень до і після міграції.

Результати. Сім спортсменів (25,0 %) змінили громадянство до 22 років, ще шість атлетів (17,9 %) змінили громадянство у віці 22-23 роки, знаходячись ще у віковій групі U23. Найбільша кількість спортсменів змінюють громадянство після 26 років: у віці 27-29 років змінили громадянство 10 борців (35,7 %) та два борця (7,1 %) змінили у віці 30 та старше. До міграції спортсмени в середньому приймали участь в 7,4 рази та 2,1 рази менш, ніж після міграції відповідно борців вільного та греко-римського стилю. *Висновки.* На основі проведеного аналізу доцільно виділити дві основні групи борців, які змінили громадянство для продовження спортивної кар'єри: - борці молодші 23 років та борці старші 26 років. Аналіз досягнень показав, що в середньому кількість виступів на міжнародній арені та середня кількість зайнятих призових місць після міграції зростає у декілька разів.

Ключові слова: боротьба, міграція, вік, результат.

THE MIGRATION INFLUENCE ON THE RESULTS OF WRESTLERS

Latyshev Mykola ¹, Boychenko Natalia ², Shandrygos Victor ³,
Tropin Yura ², Starikov Volodymyr ⁴, Hryhorovych Oleksandr ⁴

¹Borys Grinchenko Kyiv University, Kyiv, Ukraine

²Kharkiv State Academy of Physical Culture, Kharkov, Ukraine

³Ternopil Volodymyr Hnatyuk National Pedagogical University, Ternopil, Ukraine

⁴National University of Water and Environmental Engineering, Rivne, Ukraine

Abstract

Introduction. Modern society is characterized by permanent large-scale transformations, which entail the transformation of social institutions. The course of the process of internationalization of professional sports is significantly influenced by economic factors. Becoming an important element of international relations, sports migration helps to realize humanitarian and cultural dialogue between countries and peoples.

Aim of the research: to identify the main trends of migration processes in Olympic wrestling and their impact on the achievements of athletes.

Material and methods. The careers of the participants of the 2018 and 2019 World Championships in wrestling (a total of 28 careers of migrant wrestlers) were analyzed. In order to determine the main ways of development of athletes, an analysis of age and results of achievements before and after migration was conducted.

Results. Seven athletes (25.0%) changed their citizenship before the age of 22, and another six athletes (17.9%) changed their citizenship between the ages of 22 and 23, while still in the U23 age group. The largest number of athletes change their citizenship after the age of 26: 10 wrestlers (35.7%) changed their citizenship at the age of 27-29 and two wrestlers (7.1%) changed their age at the age of 30 and older. Before migration, athletes participated on average 7.4 times and 2.1 times less than after migration, respectively, freestyle and Greco-Roman wrestlers.

Conclusions. Based on the analysis, it is advisable to identify two main groups of wrestlers who have changed their citizenship to continue their sports careers: - wrestlers under 23 years old and wrestlers over 26 years old. The analysis of achievements showed that the average number of performances in the international arena and the average number of won prizes after migration increases several times.

Key words: wrestling, migration, age, result.

Вступ

Сучасному соціуму властиві перманентні великомасштабні перетворення, що тягнуть за собою трансформацію соціальних інститутів, зміна кількості та видів соціокультурної діяльності, рівнів

соціально-групової диференціації тощо [1, 5]. Спорт є глобальним і широкомасштабним явищем, що проник в усі сфери життєдіяльності соціального організму країн.

Спеціалістами виявлена певна тенденція на сучасному ринку спортсменів-професіоналів, яка

впливає на глобалізацію професійного спорту. Вона полягає у міграції спортсменів з країн з високим рівнем розвитку професійного спорту в країни, де професійний спорт не завоював ще досить міцних позицій [2, 3].

На хід процесу інтернаціоналізації професійного спорту істотно впливає економічний чинник, дія якого обумовлена зростаючими потребами організацій професійного спорту, окремих спортсменів у спеціальному матеріальному забезпеченні своєї діяльності. Таким чином, міжнародна спортивна міграція допомагають реалізувати символічну функцію спорту, виступаючи як зразок не тільки мирного суперництва, але демонструють можливість і переваги мирної моделі співпраці в галузі спорту та взаємного культурного обміну [7, 9].

Ставши важливим елементом міжнародних відносин, спортивна міграція допомагає реалізувати гуманітарний та культурний діалог між країнами та народами., а при умові успішного виступу на міжнародній арені натуралізованих атлетів впливають на спортивні зміни та формують певну спортивну парадигму. [6, 12].

Загальні проблеми глобалізації та їх вплив на розвиток спорту вищих досягнень привертають увагу фахівців. Більшість досліджень спеціалістів присвячені напрямкам зі спортивних ігор: футбол [12], баскетбол [8], регбі [10] тощо. Розглядається вплив міграційних процесів спортсменів на досягнення національних збірних окремих держав [4, 6, 13]. Також окремим напрямком дослідження є міграційні процесі та ринок праці

кваліфікованих спеціалістів, в першу чергу тренерів [14]. В той же час, нами знайдено дуже обмежена кількість робіт з міграції спортсменів-єдиноборців, зокрема зі олімпійських видів боротьби. Цим і обумовлена актуальність даного дослідження.

Мета дослідження

Мета дослідження – визначити основні тенденції міграційних процесів у олімпійських видах боротьби та їх вплив на досягнення спортсменів.

Матеріал і методи дослідження

У роботі були використані наступні методи дослідження: аналіз та узагальнення науково-методичних літературних джерел та мережі інтернет; аналіз результатів виступів борців; методи математичної статистики.

Було проаналізовані кар'єри борців з вільної та греко-римської боротьби, які були учасниками чемпіонатів світу 2018 та 2019 років. Загалом було знайдено 28 борців-мігрантів: 19 борців вільного стилю та 9 борців греко-римського стилю [15]. Розглядалися спортсмени, які приймали участь на офіційних міжнародних змагання за одну державу, а потім за іншу. Спортсмени, які змінили громадянство до початку виступів на міжнародному рівні, не вважалися спортивними іммігрантами не залежно від їхнього віку та кваліфікації.

З метою визначення основних шляхів розвитку спортсменів проведено аналіз віку та результатів досягнень до і після міграції. Розглядалися такі показники: участь у чемпіонатах світу та чемпіонатах

континентів (к-сть разів), завоювання медалей (1-3 місце) на чемпіонатах світу та чемпіонатах континентів (к-сть разів). Завоювання медалі на чемпіонаті світу та чемпіонаті континенту вважається успіхом.

Результати дослідження та їх обговорення

На рис. 1. представлено розподіл кількості спортсменів в залежності від віку зміни громадянства.

Сім спортсменів (25,0%) змінили громадянство до 22 років, ще 6 атлетів (17,9%) змінили громадянство у віці 22-23 роки, знаходячись ще у віковій групі U23.

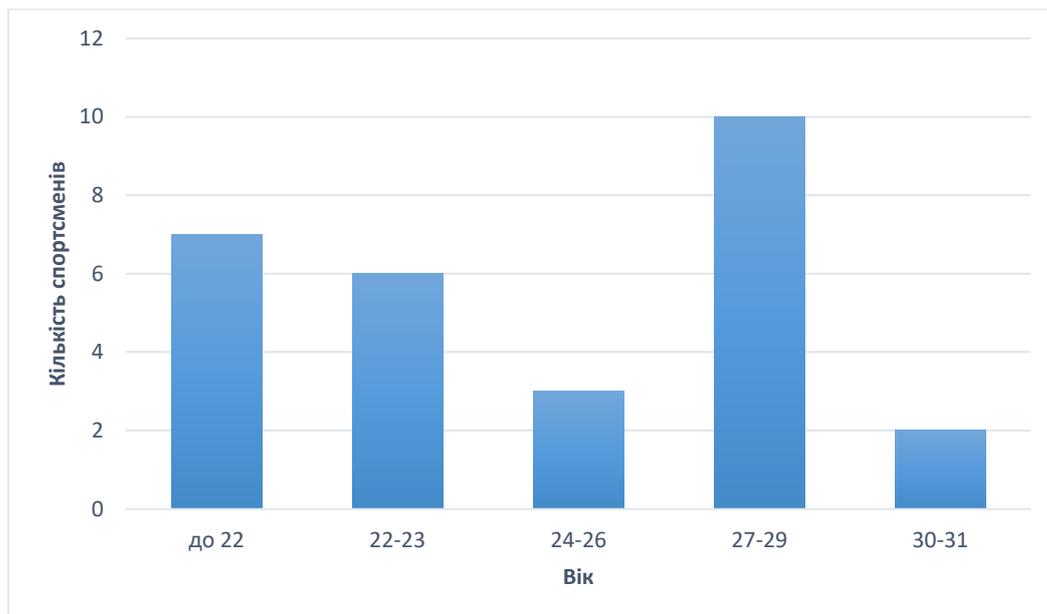

Рисунок 1. Розподіл кількості борців в залежності від віку зміни громадянства

На наступному етапі дослідження було проведено аналіз переліку країн за які виступали спортсмени до та після міграції. Виявлено, що найбільша кількість борців вільного стилю перейшла з Російської федерації (68,4%), наступна держава спортсмени якої змінюють громадянство визначено Сполучені штати Америки (10,5%). По одному (5,3%) представнику від

У віці 24-26 років громадянство змінили 3 спортсмени, це складає трохи більше 10%.

Найбільша кількість спортсменів змінюють громадянство після 26 років: у віці 27-29 років змінили громадянство 10 борців (35,7%) та 2 борця (7,1%) змінили у віці 30 та старше. Ці спортсмени в більшості випадків досягли успіхів та мають бажання продовжити кар'єру на міжнародному рівні, але не можуть вибороти право участі на внутрішній арені через високу конкуренцію і тому змінюють громадянство на країну з меншим рівні конкуренції.

Албанії, Грузії, Куби та Румунії. Можна констатувати, що всі борців вільного стилю мігрували з країн Європи та Північної Америки. Спортсмени обрали в більшості випадків держави Європи (Азербайджан, Італія, Угорщина, Македонія, Молдова, Іспанія тощо) та Азії (Казахстан, Узбекистан, Бахрейн тощо).

Представники греко-римської

боротьби найбільше мігрували з Грузії – три спортсмена (33,3%). З інших держав виїхало по одному спортсмену (11,1%): Вірменія, Греція, Куба, Туніс, Росія та Югославія.

Найбільша кількість спортсменів змінила умови тренування, переїхавши до Сербії (33,3%). Серед континентів більшість спортсменів мігрувала до Європи (78,9%), слід зазначити є по одному представнику з Азії та Африки.

З метою визначення на скільки вплинула зміна громадянства на подальшу кар'єру спортсменів, проведено порівняльний аналіз виступів до і після міграції (розглядаються досягнення спортсменів тільки на змагання серед дорослих).

На рис. 2 представлено здобутки борців вільного стилю на міжнародних змагання серед дорослих до та після міграції. На діаграмі представлено на скільки показники у змінилися: середня кількість виступів та середня кількість зайнятих призових місць (1-

3 місце) до та після міграції.

До міграції спортсмени в середньому приймали участь менш до міграції, чим після. Так показник до міграції склав 0,89 разів до 6,63 рази після переїзду в іншу державу (це в 7,4 рази більше).

Встановлено, що тільки два спортсмена (10,5% від всіх борців вільного стилю) мають більший або той же самий рівень показника кількості виступів на змагання до та після міграції.

Слід зазначити, що 78,9% борців вільного стилю взагалі на приймали участь на міжнародних змагання серед дорослих до міграції.

Основні причини відсутності виступів на змагання у віковій категорії дорослі (senior) наступні: висока внутрішня конкуренція на цьому рівні та вік зміни громадянства для спортсменів, які мігрували у 20-23 роки.

Варто відзначити, що борці завоювали набагато більше медалей після міграції, чим до неї. Це показник збільшився у 13,2 рази.

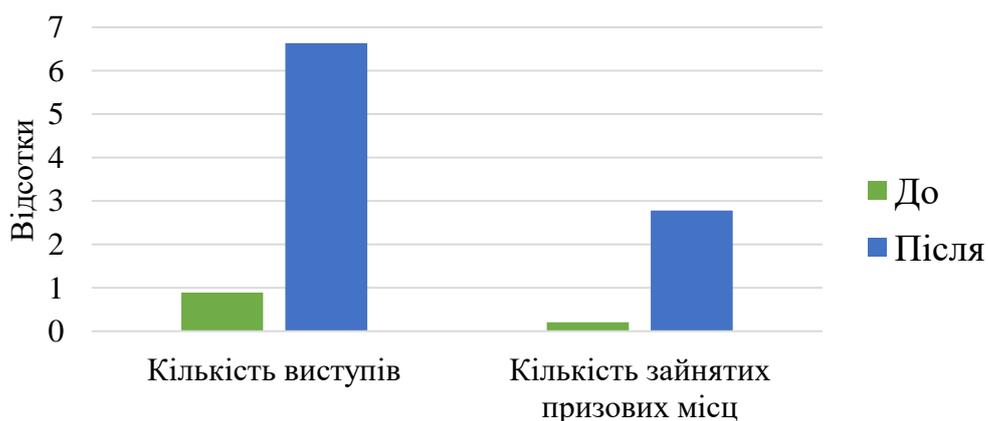

Рисунок 2. Динаміка показників результатів досягнень борців вільного стилю на міжнародних змагання до та після міграції

На рис. 3. представлено середня кількість разів, яку прийняли участь спортсмени до та після міграції, та середня кількість

зайнятих призових (1-3 сходинка) місць на цих змаганнях.

До міграції в середньому атлети приймали участь 3,1 разів на

міжнародних змаганнях, після міграції цей показник збільшується більше, ніж у два рази – до 6,56 разів за кар'єру.

Чотири спортсмена (44,4%) греко-римського стилю до міграції взагалі не мали досвіду виступів на міжнародному рівні серед дорослих та тільки після міграції здобули таку можливість.

Слід зауважити, що тільки один спортсмен (11,1%) має

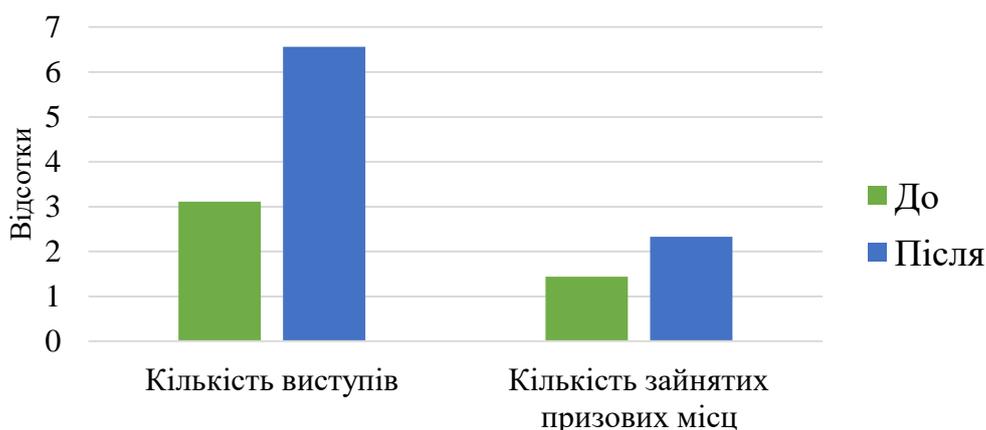

Рисунок 3. Динаміка показників результатів досягнень борців греко-римського стилю на міжнародних змаганнях до та після міграції

Висновки

На основі проведеного аналізу доцільно виділити дві основні групи борців, які змінили громадянство для продовження спортивної кар'єри:

- ✚ борці молодші 23 років: це молоді спортсмени (кадети, юніори та U23), які вважалися перспективними та для свого подальшого розвитку змінили громадянство з певної причини;
- ✚ борці старші 26 років: борці, які вже досягли певних результатів та для продовження виступів та збереження результатів змінюють країну, за яку виступають.

В першому та другому випадку є певні фактори, які змусили спортсменів зробити це: внутрішня конкуренція, не достатня змагальна

кількість виступів до міграції більше, ніж після.

Борці греко-римського стилю до міграції досягали в середньому 1,4 рази успіху. Цей показник після міграції теж збільшився та в середньому борці стали досягати успіху 2,3 рази на міжнародній арені серед дорослих (чемпіонати континентів, чемпіонати світу та Олімпійські ігри).

практика на міжнародному рівні, фінансове забезпечення, родині зв'язки, умови тренування тощо.

Як показали представлені результати дослідження: середній вік переможців чемпіонатів світу – 25,6 років; середній вік борців греко-римського стилю переможців чемпіонатів Європи становить 24,9 року; середній вік олімпійських чемпіонів з вільної боротьби становить 25,5 років.

Визначено, що пік досягнення найкращих результатів провідних борців світу на змаганнях припадає на вік 23-26 років (понад 60%) [11].

В цілому, можна констатувати, що на піку кар'єри досить мало борців змінюють громадянство. В більшості випадків змінюють громадянство спортсмени, які не змогли вибороти

лідерство на внутрішній арені, або за іншими соціальним обставинами.

Аналіз досягнень показав, що в середньому кількість виступів на міжнародній арені та середня кількість зайнятих призових місць

після міграції зростає у декілька разів.

Перспективи подальших досліджень ґрунтуються на продовженні досліджень міграційних процесів в єдиноборствах.

Література:

References:

1. Аверина МВ. Социокультурная динамика современности: воздействие миграции и спорта. *Вестник Московского университета*. Серия 18. Социология и политология. 2017;23(1).
2. Воронкова ВГ. Філософія розвитку сучасного суспільства: теоретико-методологічний контекст: монографія. Запоріжжя: РВВ ЗДІА; 2012. 262 с.
3. Імас Є, Мічуда Ю. Тенденції розвитку сфери фізичної культури та спорту в умовах сучасного ринку. *Теорія і методика фізичного виховання і спорту*. 2015;2:142-9.
4. Латишев М, Квасниця О, Спесивих О, Квасниця І. Прогнозування: методи, критерії та спортивний результат. *Спортивний вісник Придніпров'я*. 2019;1: 39-47.
5. Лысенко ИА, Здоренко СЮ. Организационно-педагогические аспекты современных миграционных процессов в игровых видах спорта Украины. *Евразийский Союз Ученых*. 2020;71:2-5.
6. Путятова ЭГ. Международные спортивные миграции как средство формирования имиджа страны. Нац. гос. университет физической культуры, спорта и здоровья имени ПФ Лесгафта. 2017; 95.
7. Сушко Р, Дорошенко Е. Глобалізація в сучасному світі та її вплив на спорт вищих досягнень. *Спортивний вісник Придніпров'я*. 2016;2:140-5.
8. Сушко Р. Влияние процессов глобализации на развитие спортивных игр. *Наука в олимпийском спорте*. 2018;4:39-45.
1. Averina MV. Sociocultural dynamics of modernity: the impact of migration and sports. *Vestnik Moskovskogo universiteta*. Seriya 18. Sotsiologiya i politologiya. 2017;23(1). Russian.
2. Voronkova VG. Philosophy of development of modern society: theoretical and methodological context: monograph. Zaporozhye: RVV ZDIA; 2012. 262 p. Ukrainian.
3. Imas Ye, Michuda Y. Trends in the development of physical culture and sports in today's market. *Teoriya i metodyka fizychnoho vykhovannya i sportu*. 2015; 2: 142-149. Ukrainian.
4. Latyshev M, Kvasnytsia O, Spesivikh O, Kvasnytsia I. Forecasting: methods, criteria and sports results. *Sportyvnyy visnyk Prydniprov'ya*. 2019;1:39-47. Ukrainian.
5. Lysenko IA, Zdorenko SU. Organizational and pedagogical aspects of modern migration processes in game sports of Ukraine. *Yevraziyskiy Soyuz Uchenykh*. 2020;71:2-5. Ukrainian.
6. Putyatova EG. International sports migration as a means of shaping the country's image. *Natsional'nyy gosudarstvennyy universitet fizicheskoy kul'tury, sporta i zdorov'ya imeni PF Lesgafta*. 2017; 95. Ukrainian.
7. Sushko R, Doroshenko E. Globalization in the modern world and its impact on high-achievement sports. *Sportyvnyy visnyk Prydniprov'ya*. 2016;2:140-5. Ukrainian.
8. Sushko R. The impact of globalization on the development of sports games. *Nauka v olimpiyskom sporte*. 2018;4:39-45. Ukrainian.

9. Agergaard S, Ryba T. Migration and career transitions in professional sports: Transnational athletic careers in a psychological and sociological perspective. *Sociology of Sport Journal*, 2014;31(2):228-247.
10. Evans AB, Stead DE. 'It's a long way to the Super League': the experiences of Australasian professional rugby league migrants in the United Kingdom. *International Review for the Sociology of Sport*, 2014;49(6):707-727.
11. Latyshev M, Latyshev S, Korobeynikov G, Kvasnytsya O, Shandrygos V, Dutchak Y. The analysis of the results of the Olympic free-style wrestling champions. *Journal of Human Sport and Exercise*, 2020;15(2):400-410.
DOI: 10.14198/jhse.2020.152.14
12. Maguire J, Falcous M. Sport and migration: Borders, boundaries and crossings. Routledge. 2010; 336 p.
13. Ochieng PO. Qatar and sports talent migration strategy: impacts on national team performance at the Asian Athletic Championships. *African Journal for Physical Activity and Health Sciences*, 2018;24(3):216-232.
14. Orłowski J, Wicker P, Breuer C. Determinants of labour migration of elite sport coaches. *European journal of sport science*, 2016;16(6):711-718.
15. United World Wrestling. Access Mode: <https://unitedworldwrestling.org/> (дата звернення: 20.12.2021).
9. Agergaard S, Ryba T. Migration and career transitions in professional sports: Transnational athletic careers in a psychological and sociological perspective. *Sociology of Sport Journal*, 2014;31(2):228-247.
10. Evans AB, Stead DE. 'It's a long way to the Super League': the experiences of Australasian professional rugby league migrants in the United Kingdom. *International Review for the Sociology of Sport*, 2014;49(6):707-727.
11. Latyshev M, Latyshev S, Korobeynikov G, Kvasnytsya O, Shandrygos V, Dutchak Y. The analysis of the results of the Olympic free-style wrestling champions. *Journal of Human Sport and Exercise*, 2020;15(2):400-410.
DOI: 10.14198/jhse.2020.152.14
12. DOI: 10.14198/jhse.2020.152.14
13. Maguire J, Falcous M. Sport and migration: Borders, boundaries and crossings. Routledge. 2010; 336 p.
14. Ochieng PO. Qatar and sports talent migration strategy: impacts on national team performance at the Asian Athletic Championships. *African Journal for Physical Activity and Health Sciences*, 2018;24(3):216-232.
15. Orłowski J, Wicker P, Breuer C. Determinants of labour migration of elite sport coaches. *European journal of sport science*, 2016;16(6):711-718.
16. United World Wrestling. Access Mode: <https://unitedworldwrestling.org/> (retrived: 20.12.2021).

Автори засвідчують про відсутність конфлікту інтересів.

Інформація про авторів:

Латишев Микола Вікторович

кандидат наук з фізичного виховання та спорту, доцент,

доцент кафедри фізичного виховання і педагогіки спорту

Київського університету імені Бориса Грінченка,

м. Київ, Україна

ORCID: 0000-0001-9345-2759

E-mail: nlatyshev.dn@gmail.com

Бойченко Наталя Валентинівна

кандидат наук з фізичного виховання та спорту, доцент

доцент кафедри одноборств Харківської державної академії фізичної

культури, м. Харків, Україна

ORCID: 0000-0003-4821-5900

E-mail: natalya-meg@ukr.net

Шандригось Віктор Іванович

кандидат наук з фізичного виховання та спорту, доцент

доцент кафедри теорії та методики олімпійського та професійного спорту

Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира

Гнатюка, м. Тернопіль, Україна

ORCID: 0000-0002-1511-4559

E-mail: shandrygos.v@gmail.com

Тропін Юрій Миколайович

кандидат наук з фізичного виховання та спорту, доцент

доцент кафедри одноборств Харківської державної академії фізичної

культури, м. Харків, Україна

ORCID: 0000-0002-6691-2470

E-mail: tyn.82@ukr.net

Старіков Володимир Сергійович

старший викладач кафедри фізичного виховання Національного

університету водного господарства та природокористування, м. Рівне,

Україна

ORCID: 0000-0003-2587-5703

E-mail: starikov.vs@i.ua

Григорович Олександр Сергійович

старший викладач кафедри фізичного виховання Національного

університету водного господарства та природокористування, м. Рівне,

Україна

ORCID: 0000-0002-9167-8188

E-mail: o.s.hryhorovyoh@nuwm.edu.ua

Отримано: 31.01.2022

Прийнято: 03.03.2022

Опубліковано: 04.04.2022